

RECENSION

Ur filmen *Till vildingarnas land*

Originaltitel Where The Wild Things Are
Svensk titel Till vildingarnas land
Regi Spike Jonze
Producent John B. Carles & Gary Goetzman
Manus Andreea Valean, Catalin Mitulescu
Foto Lance Acord
Roller Max Records, Catherine Keener, Pepita Emmerichs, James Gandolfini (röst), Paul Dano (röst), Forest Whitaker (röst) m fl.
USA, Tyskland 2009
Längd i tid 1 tim 41 min
Censur Tillåten från 7 år
Distributör Sandrew Metronome AB

Till vildingarnas land

När det blev klart att Spike Jonze skulle göra film av Maurice Sendaks populära barnbilderbok från 60-talet kändes det som ett "match made in heaven". Jonze outtömliga fantasibank skulle levandegöra monster med gnisslande tänder med ett busigt barn som ledare.

Vad som är ironiskt i sammanhanget är att filmen är som bäst när den inte rör sig i den magiska världen. Den första halvtimmen är briljant och regissören använder sin innovativa stil för att skildra pojken Max ensamhet, saknaden av en far, hans ystra beteende och konflikterna med modern. Scenen när Max ligger under sin mors skrivbord och berättar en saga för henne när hon just fått reda på ett jobbigt besked är otroligt rörande.

Efter ett bråk som spårar ur blir Max uppskickad på rummet utan mat. Det blir vändpunkten i berättelsen. Max drömmer sig bort till ett eget land och efter en blåsig båtture är han framme på en ö bebodd av håriga monster. Väl där lyckas han övertala skocken att han är kung och att han ska leda alla med vilda metoder. "Let the wild rumpus start", som han skriker ut i den djupa skogen. Ju längre tiden går börjar monstrena tveka och ifrågasätta Max intentioner. Bevaka sitt revir och hålla sig på sin kant. Ungefär som barn i allmänhet. Den stora jätten Carol, med röst av James Gandolfini, tycker att Max sviker och drar sig grubblandes undan.

Problemet med att filmatisera barnböcker är att veta vilka tonskiftningar och nyanser man ska skapa. Men också vem man ska rikta sig till och på vilket sätt. Ska filmaren göra vuxenfilm för barn eller barnfilm för vuxna. Hur långt får man gå ifråga om att beröra, skrämma eller förtjusa? *Till vildingarnas land* dras med just detta problem.

Jonze lyckas inte värja sig mot den sentimentala sidan och med tanke på att förlagan är så pass kort så måste regissören fylla ut filmen med ett antal episoder. Bäst lyckas han i ett parti när Max bestämmer sig för att bygga en stor fästning där alla är delaktiga och får sina egna uppgifter. Här skildras gemenskap, vänskap och tillit på ett träffande vis.

Maurice Sendaks bildvärld är fastetsad i mångas medvetande. De livfulla bilderna på Max i en vargdräkt tillsammans med skrämmande gulliga monster mitt i ett mörkt skogslandskap griper tag i den som läser boken oavsett ålder. Den kan verka som symbolik för ett barns inre demoner och ensamhet eller bara stå som ett vackert exempel på ett barns skenande fantasi. Men framför allt så handlar filmen om ilska och hur man hanterar frustration, både som barn och vuxen. Jonzes film skrapar hela tiden på ytan utan att aldrig riktigt träda in i monstrens inre.

Fredrik Söderlund